

Knyszyn, 10 sierpnia 2021 r.

Or.152.1.2021

Pani
Agnieszka Kipling
ul. Legionowa 15
19-120 Knyszyn

W odpowiedzi na petycję z dnia 17 maja 2021 r. dotyczącą m.in. zapewnienia ochrony i opieki osobom niepełnosprawnym, zapewnienia osobom niepełnosprawnym dostępu do edukacji, zwiększenia nakładów na zatrudnienie specjalistów (nauczycieli wspomagających – edukacji przedszkolnej, wczesnoszkolnej, psychologów, psychiatrów) informuję, że organem prowadzącym szkołę czy inną placówkę nie jest nigdy burmistrz czy rada miejska ani żaden inny organ jednostki samorządu terytorialnego, ale sama gmina jako całość.

Naturalne jest jednak, że jednostki samorządowe, tak jak inne osoby prawne działają przez swoje organy. Organ prowadzący ma obowiązek zapewnienia założonej placówce odpowiednich warunków działalności, w tym warunków materialno-organizacyjnych.

Gmina Knyszyn traktuje oświatę jako swoje najważniejsze zadanie własne, uznając że dobra oświata to najlepsza inwestycja - w młode pokolenie. Mając powyższe na uwadze, Gmina Knyszyn dba i będzie dbała o dalszy, harmonijny i zrównoważony rozwój oświaty. Ponoszone przez gminę nakłady finansowe są i nadal będą adekwatne do potrzeb i kondycji finansowej budżetu Gminy Knyszyn. Samorząd nie chce oszczędzać na edukacji, jednak należy pamiętać, że wydatki na oświatę pochodzą ze środków publicznych. Ogólne zasady wydatkowania środków publicznych reguluje art. 44 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

Ostatnie lata charakteryzują się coraz wyższym poziomem finansowania oświaty z budżetu gminy. Spowodowane jest to między innymi kolejnymi zobowiązaniami nakładanymi na samorządy przez tworzone prawo oświatowe. W przypadku Gminy Knyszyn subwencja oświatowa wystarcza jedynie na pokrycie części kosztów zatrudnienia. Przykładowo w 2020 r. subwencja oświatowa wyniosła 4 243 530,00 zł. zaś koszt wynagrodzeń pracowników szkół wyniósł 6 332 680,82 zł. Na wszelkie inne wydatki organ prowadzący szkołę, czyli gmina, musi przeznaczyć większą część swoich dochodów własnych. W 2020 r. było to 2 888 185,58 zł. natomiast w 2021 r. już 3 633 583,00 zł.

Subwencja oświatowa i dotacja przedszkolna, naliczane za pomocą obowiązującego algorytmu nie pokrywają ponoszonych w rzeczywistości kosztów funkcjonowania szkół i przedszkoli.

Z własnych środków przekazywanych do budżetów szkół finansuje się m.in. utrzymanie oddziałów przedszkolnych, urlopy nauczycieli na poratowanie zdrowia, fundusz zdrowotny dla nauczycieli, szkolenia nauczycieli, finansowanie zajęć ponadprogramowych, wydłużenie pracy świetlic szkolnych, koszty zatrudnienia pracowników i administracji, inwestycje w bazę oświatową, prace remontowe, bieżące utrzymanie szkół, zakup pomocy dydaktycznych czy stypendia motywacyjne.

Dodatkowo bezpośrednio z budżetu Gminy Knyszyn finansowany jest dowóz uczniów do szkół i przedszkoli w Knyszynie i Kalinówce Kościelnej, dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół i ośrodków w Mońkach i Białymstoku, zwrot kosztów dowozu rodzicom.

Aby wszystkie te zadania były wykonane z należyтым efektem, konieczne są duże nakłady finansowe, które nie zawsze mogą być w całości uzbierane z dochodów własnych. Źródłami tych dochodów w gminie są między innymi: wpływy z lokalnych podatków i opłat, dochody uzyskane przez gminne jednostki budżetowe, dochody uzyskane z gminnego majątku, ze spadków, darowizn itp.

Uzyskane dochody są ograniczone. Gmina Knyszyn ma także wiele innych zadań do wykonania i często musi dokonywać niełatwego wyboru celów i zadań, które są ważniejsze i pilniejsze do zrealizowania.

Źródła finansowania zadań oświatowych w Gminie Knyszyn w latach 2019-2021 (w zł.)

Rok	Dotacje	Subwencja oświatowa	Budżet Gminy Knyszyn
2019	166 231,890	4 085 641,00	2 131 958,84
2020	266 497,560	4 243 530,00	2 888 185,58
2021	197 699,000	4 358 768,00	3 633 583,00

Udział subwencji oświatowej w wydatkach na szkoły w latach 2019-2021 (w zł.)

Rok	Wydatki razem	Subwencja oświatowa	Udział subwencji oświatowej w wydatkach szkół
2019	6 383 831,73	4 085 641,00	64,00 %
2020	7 398 213,14	4 243 530,00	57,36 %
2021	8 190 050,00	4 358 768,00	53,22 %

Wydatki na szkoły w Gminie Knyszyn w latach 2018-2021 (w zł.)

Rok	ZSO Knyszyn	ZS Kalinówka K.	Razem
2018	4 054 623,29	1 707 421,61	5 762 044,90
2019	4 564 593,72	1 819 238,01	6 383 831,73
2020	5 297 743,43	2 100 469,71	7 398 213,14
2021	5 804 541,00	2 385 509,00	8 190 050,00

Wzrost wydatków w stosunku do roku poprzedniego (w zł.)

Rok	ZSO Knyszyn	ZS Kalinówka K.	Razem
2019	509 970,43	111 816,40	621 786,83
2020	733 149,71	281 231,70	1 014 381,41
2021	506 797,57	285 039,29	791 836,86

Powyższe zestawienie nie obejmuje inwestycji w bazę oświatową, dowozu uczniów do szkół w Knyszynie i Kalinówce Kościelnej oraz dowozu uczniów niepełnosprawnych do szkół w Białymstoku i Mońkach.

W ZSO w 2020 roku w Knyszynie dokonano wydatków na kwotę 5 297 743,43 zł., w tym:

- wynagrodzenia - 4 479 889,58 zł. (jest to kwota wyższa od całej gminnej subwencji oświatowej o 236359,60 zł.)
- zakup materiałów i wyposażenia - 347 757,12 zł.
- zakup energii - 33 620,30 zł.
- pomoce naukowe i dydaktyczne – 59 028,11 zł.
- zakup usług remontowych – 56 226,13 zł.
- zakup usług – 95 150,77 zł (w tym m.in. usługi remontowe – 16 534,18 zł)
- usługi telekomunikacyjne – 3 273,18 zł.
- podróże służbowe – 3 069,52 zł.
- odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych - 192 177,04 zł.
- szkolenia pracowników - 5875,80 zł.
- stypendia naukowe - 4 810 zł.
- usługi zdrowotne (badania lekarskie) – 6 479,92 zł.
- różne opłaty i składki - 10 385,96 zł.

Zapewne większość z Państwa pamięta jaki sprzeciw wśród części mieszkańców i pracowników szkoły budziła sprawa włączenia Przedszkola w Knyszynie do Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Knyszynie. Jakie nieprawdziwe zarzuty wówczas przedstawiano aby nie dopuścić do tego włączenia chociaż większość rodziców przyprowadzających dzieci do przedszkola narzekała na panujące tam warunki: ciasnotę, stare wyposażenie i brak wentylacji. Skargi wysyłano do wszystkich możliwych instancji: Prezydenta, Wojewody, Kuratora itp.

Pomimo tych przeciwności i przede wszystkim w interesie tych najmłodszych mieszkańców naszej Gminy udało się nam przebudować część budynku ZSO na potrzeby przedszkola. Dziś nikt już nie powie, że była to zła decyzja. Świadczy o tym zadowolenie z jakim rodzice i dzieci przychodzą do nowego przedszkola.

Oczywiście trzeba było ponieść koszty i to niemałe: inwestycja prowadzona przez pracowników Urzędu Miejskiego w Knyszynie wprost z budżetu gminy kosztowała prawie 800 000 zł. – to środki których nie wlicza się do wydatków szkoły ponieważ nie wprowadzano ich do budżetu ZSO.

Na organizację kształcenia specjalnego Gmina Knyszyn otrzymuje zwiększone środki finansowe w ramach subwencji oświatowej subwencji. Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 17), gmina ma obowiązek przeznaczania tych środków na kształcenie specjalne w wysokości nie mniejszej niż otrzymana kwota. Środki naliczane z tytułu niepełnosprawności mogą być wydane tylko na organizację i realizację zadań wymagających specjalnej organizacji nauki i metod pracy i trafiają do puli „specjalne potrzeby edukacyjne”. Oznacza, że muszą być przeznaczone na realizację organizacji kształcenia specjalnego. W ZSO w Knyszynie w 2020 r. łączne wydatki na realizację kształcenia specjalnego dla dzieci niepełnosprawnych wyniosły 220 130,21 zł i znalazły się w nich: wynagrodzenie nauczycieli prowadzących specjalistyczne zajęcia, sala sensoryczna, programy komputerowe, sprzęt i dedykowane dla nich pomoce dydaktyczne, kursy i szkolenia dostosowujące pracę nauczycieli do potrzeb tych dzieci.

Subwencja oświatowa na 2021 r. na wszystkie szkoły i przedszkola prowadzone przez Gminę Knyszyn wynosi 4 358 768,00 zł., natomiast budżet samego ZSO przewyższa tę kwotę o 1 445 773,00 zł. i wynosi 5 804 541,00.

W wyżej wymienionej subwencji oświatowej zawarta jest kwota przeznaczona na kształcenie specjalne w obu szkołach Gminy Knyszyn w wysokości 520 869,00 zł. Część z tego

przypada na ZSO tj. 317 436,74 zł. Tymczasem w budżecie szkoły na kształcenie specjalne zatwierdzono kwotę 334 093,00 tj. o 16 665,00 zł większą niż przypadająca z subwencji.

Arkusze organizacji szkoły jest podstawowym dokumentem funkcjonującym w szkole oraz elementem jej planu finansowego. Na jego podstawie wypłacane są także wynagrodzenia dla nauczycieli i pracowników niepedagogicznych. Kwestie organizacji pracy szkoły związane z zatrudnianiem nauczycieli są wyłączną kompetencją dyrektora szkoły zgodnie z art. 68 ust. 5 pkt 1 ustawy z 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 z późn. zm.). Dyrektor zobowiązany jest do szczególnej polityki kadrowej mając na uwadze takie organizowanie pracy, aby umożliwić nauczycielom osiągnięcie średniego wynagrodzenia, o którym mówią przepisy w art. 30 ust. 3, z uwzględnieniem art. 30a ust. 3. ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215 z późn. zm.).

Jak wynika z art. 110 ust. 1 i 2 ustawy z 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 z późn. zm.), arkusz organizacji szkoły i przedszkola określa szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym. Arkusz opracowuje dyrektor szkoły lub przedszkola, uwzględniając przepisy w sprawie ramowych planów nauczania dla poszczególnych typów szkół, a następnie przekazuje do zaopiniowania zakładowym organizacjom związkowym oraz radzie pedagogicznej. Opiniuje go również Kurator Oświaty. Dopiero wówczas decyzję w sprawie jego zatwierdzenia podejmuje Burmistrz. Arkusz organizacji szkoły lub przedszkola musi zawierać informacje, o których mowa odpowiednio w § 17 ust. 1-6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. poz. 502) m.in. imię, nazwisko, stopień awansu zawodowego i kwalifikacje poszczególnych nauczycieli oraz rodzaj prowadzonych przez nich zajęć i liczbę godzin tych zajęć.

Organem prowadzącym przedszkole (szkołę) jest gmina. Odpowiada ona m.in. za zapewnienie warunków umożliwiających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym (art. 10 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe - Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.). Zaś, zgodnie z art. 44 w/w ustawy, dyrektor odpowiada za prawidłowość działania szkoły, w tym za podejmowanie niezbędnych działań w celu tworzenia optymalnych warunków realizacji działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły, zapewnienia każdemu uczniowi warunków niezbędnych do jego rozwoju, podnoszenia jakości pracy szkoły i jej rozwoju organizacyjnego.

ZSO w Knyszynie nie jest dużym zespołem. W roku szkolnym 2021/2022 uczyć się tu będzie 243 uczniów szkoły podstawowej i wychowywać 135 przedszkolaków. W szkole podstawowej 6 uczniów posiada orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego a w przedszkolu 5 dzieci posiada orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

W roku szkolnym 2021/2022 (zgodnie z aneksem Nr 1) przedszkolaki i uczniowie objęci kształceniem specjalnym mogą i korzystają z różnych formy wsparcia (zajęcia rewalidacyjne, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, nauczyciel współorganizujący, pedagog szkolny, logopeda) prowadzonych w ZSO w Knyszynie, w łącznym wymiarze 120 godz. tygodniowo.

W tym kontekście ilość nauczycieli zatrudnionych na stałych umowach, posiadających kwalifikacje do pracy z dziećmi wymagającymi specjalnej organizacji kształcenia przedstawia się naszym zdaniem nie najgorzej:

- logopeda – 3,
- pedagog – 1,
- oligofrenopedagogika – 11,
- surdopedagogika – 1,
- edukacja i terapia osób ze spektrum autyzmu – 4,
- pedagogika opiekuńczo-wychowawcza – 4,

- terapia pedagogiczna – 3,
- integracja sensoryczna – 3.

W przedszkolu zatrudniona jest także pomoc nauczyciela.

Od września 2021 r. w ZSO w Knyszynie będzie realizowany projekt współfinansowany ze środków UE, w którym są przewidziane dodatkowe godziny w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Dodatkowo wielu nauczycieli prowadzących zajęcia przedmiotowe uczestniczyło w szkoleniach doskonalących, które co prawda nie dają im dodatkowych kwalifikacji w świetle prawa ale pomagają w bieżącej pracy z dziećmi niepełnosprawnymi.

Przedstawiając powyższe informacje uważam, że przedstawiony przez autora petycji obraz szkoły i zawarte żądania wskazują na brak wiedzy na temat warunków jej funkcjonowania i finansowania.

W żadnym wypadku nie zgodzę się z twierdzeniem, że „niepełnosprawni – zarówno dzieci jak i dorośli są w naszej gminie traktowani jako zło konieczne”.

Zgodzę się jednak z autorem petycji i zapewniam Państwa, że my także nie wyrażamy zgody na walki polityczne, w których zakładnikami są dzieci.

Z poważaniem

BURMISTRZ

Jarosław Antoni Chmielewski